

TANDORI DEZSŐ

Egy Kosztolányi-versregény

A Kosztolányi Dezső téren gyakran találkozom
– ez rávall –
a madarak Kosztolányijával+

Ott ül, vagy van, derék felett, ha
jól emlékszem,
valami alapzaton,

kezében nincs – van? – cigaretta,
nem is tudom,
de ott van MÁGIA kötete,

s képzeletemben mindig+
akár az emlékezetnek
vele szent félkeze.

Ez a fém kecsesség alig vonal,
mégsem távozik fájdalmaival
teli képzeletemből,

madarak ülnek rá, el nem dől,
szent fémkeze
mintha elevenebben élne,

élként, mert végképp+
mozdulok egyet – de ne...
a mágiásat

főleg ne úzzuk el, a kórházi ágyon
máglyásat,
gézpólyásat,

*szürke fémben eleven
holtra váltat...
...Képzetelemben egy szem madárhad+*

Megtúrt voltam

EGY VERSREGÉNY, FOLYT+

*Most abban
a parkban,
ezt külön mondjam –?
kínlódtam,
s a Kosztolányi úr vendége voltam.*

*Ott ült oly teljesen
s csonkán. Velem,
nem velem. A világot, azt hiszem,
jobban – hogy amilyen –
elfogadhattam, félvállról vehettem*

*volna. S nem, hogy
nem jó, de jobb híján a legjobb,
de hogy valami ellenállás, az fog
vissza, súrlódás, s nem dob
ki a semmibe a lényegesebb dolog*

*úgyis rendszerezhetetlen rendje.
Mindenre, persze,
nem, nem gondolhatunk mindig mindenre.
Vágyunk, ez az egészség, sikerekre,
legalább hogy legyen meg, ha erre*

*megvan bennünk bizonyos készség.
Helyette én? Mindennek rögtön egészét
kerestem, mit, az evidens épség*

Madaras
Kontolgyi

FB 06

állapotát, mit, szívverését
akartam és kerestem, és anyyi, és kész

voltam sokféle bajba menni,
önemésztődni,
kellemetlennek lenni,
kellemetlenségeket beszerezni,
holott hogy – s nekem főleg! – rend lesz, senki

és semmi nem utalt ilyenére.
Nem meghunyászkodva, nem félve,
nem, ahogy bármi – volt? – elemibbhez visszatérve,
nem ragozom, elvtársak, a Semmi ily végre
– ily útján, s nem az üdvözülésnek,

ily kezdetre jött be, ha nem ugrat
engem, mert akkor e megoldás is ugrott,
pedig nagyon kéne –, ily végre, útra, nem boldog,
de veszélytelenebb folyton
folyvásra adódott

volna. Ha ebben még hihetek,
jó kilábolásnak látszik a tengermély-üreget
jártak végjátékához. Emberek
hangjára dehogy fulladok meg, a levegőeget
nem nézem Eliot, Kafka, Rilke, Artaud művek

és életek nyomán nagybögőnek, nem búsul
szívem, hogy – ah, így tanul! =
megint kiravaszkozzák, sorjához idomul
a sorban, és soron kívül csak hagyja, hull,
ami hull, köd, tőről, tenger mezőkről nem az ódon Hull

kikötőjében éri (nem utazik, nem madarazik,
nem jár sehova, a Semmi sorait
rója másik beteg kezével, reméli, nem sajnáltatik,
külön nem segítetik,
nem büntettetik, hogy provokatív),

*fél, na tessék.
S az imént soroltak
közül melyiknek a sorsát
kérné, „tanárnő, ahol a népbetegség
hál az utcán, s az érzület a jelesség”,*

*kisfiamat leintik. Amit itthon
hallok, tanítják neki, nem mondom!
Felejtsem hát, hogy a még-itt-is-elapróznom-
-kell-magamat, vigyorodnom-
-bánatoskodásaimat, tűnjön, nyom*

*maradjon utána, óhatatlan,
ahogy a zúzott karnak kínos az alája szoruló paplan,
jó takaró, úti bőrönd, kertre rogyó mák, abban
keresné vigaszát, hogy megtérő, javíthatatlan
stb. fiának tartja őt – melyik fél, ne mán,*

*negyed, ezred, százhatvanhétezrednyi
ország. Ebben mi
többre lelhetni,
mint hogy innen már elmenni
sem lehet, se végezhetni, se – neki – semmibe kezdhetni.*

Kis kezes szobor, ha megtűrsz, jövök megint, valamikor.

+előleg

A REGÉNYFOLYT, BEF+

*Mit előlegezzek
meg –
magamnak? a közhely
kinek, magamon nem lelt*

18
06

— és Karintly!

En Koutolányi
(of birds)

magán hely.

A Semmi, persze, ezzel
semmit sem mondtam.

Drágább, bolti pozsgásokban

...nem gyönyörködtem,
de ahogy a házak körben
a teret, felét, alkották,
megálltam, a busz megvárt,

vagy a fogadóirodát néztem, a kirakat
hirdetményén a közelmúltbeli futamokat,
következtetésekre jutottam,
elfúltak mosolyomban.

Szabad voltam, úgynevezett.
Szabad: magam gyűjthetek
be bajt, esélyt,
most elestem a jég

hátán, s majdnem tartósan
emberek kezére jutottam.
Megúsztam egy fölsegítéssel,
megúszom két hónap szenvedéssel,

semmi az,
s ha minden igaz,
ily közhelyszerűen folytatódik
minden, ami itt s a magam életében adódik,

mert adódhatik.
E semmi-valamit
elkívánni nem teljesítmény,
s ezen az ember mit sem ért,

ezzel semmit sem ér. De
mit előlegezzek meg magamnak? A regény vége.
Maradnak
mind az elején elmondottak.

*Karom javul, lehajolhatok
egy vattacsomóért, mártogatok,
mártást a buggyos-fehér kanyarok
vonala mentén, s hihetetlen, ez – bent – én...+*

UTÓ

*Csend. S most, együtt megyek mind a többiekkel,
valami tenger. Alanti üreg.
Nincs forma, megtérhetek
diákkoromba. (Sz. A., J. A., N. N. Á., K. D., B. M., P. J. megfelel?)*

*Ez lesz ám. Nem ily-oly beszédekkel,
jó, más mód teszik majd, s beszéljenek,
hancúrozott emlékeimet
magam hagytam, fél kedvvel.*

*Milyen volt a legközvetlenebb, és tág
értelemben az ehhez értelmetlen?
Egy üveg olasz bort csak akkor vettem,
hogyan ez volt: valamim bepótló esélyt lát.*

*Igen, aztán, túl az előlegezett végen, senki sem lát
semmit abból, ami – ugye, hihetetlen? –
az előkészített semmi előzékeny tere volna+ Kis seregben
köröttem, előttem, mögöttem a Poéták,*

*az említetteken kívül még Füst, Szabó Lőrinc.
„Dezső, ints!” – „Ernő, ott egy pazar nő!” – „Kincs
van a padló deszkái alatt? Mihály!” – Már nincs megállj,
a holtak tenger alatti termének kánonát fürdeti mind a száj,*

*és itt is mindent csak muszáj, muszáj, s álpetőfi-szoborból, ím,
óarany perzselő berzsennyel vörös martjain
J. A. rendel, katapultál a pultnál, rosszmáj: „Egy
borjumáj!” – „Egyborjuszegy!” –*

*Hancúrozzanak, hemperegjenek,
akár, a különbékés ötletek,
hadd legyenek boldogok, ne alázza
őket se tőzsde, se hon, se hassal alkoss, se mind-bevágva*

*tömörülten töről metszett iránya.
Itt, a másvilágba,
viruló lesz végre mindnek virága, mint Kína,
szabad föld lesz az, szívemnek semmi kínja,*

*s feledjük azt is, hogy Cézárt feledjük,
Napoleon korát, hogy Einstein nem jut el az egyszeregyig,
Kleopátra ölt légszennyezésvédőruhát,
háttal nézzük a fickós focivébé tusát,*

*és mind egy ütemre doboljuk ritmusát a dolgozóknak.
Ez az, amitől semmi meg nem óvhat,
és nem kell hozzá erős kötelék sem,
poéták, egészen magunk porladhatunk az íráson-kívül részben.*

Ennyi, ahova elértem. Szussss!

+